

# Usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 25.03.1984, sp. zn. 17 Co 144/84, ECLI:CZ:KSBR:1984:17.CO.144.1984.1

**Číslo:** 10/1986

**Právní věta:** Neuzná-li autor vynálezu, jemuž bylo uděleno autorské osvědčení, právo předchozího uživatele na využívání tohoto vynálezu, může být návrhem na zahájení řízení uplatněno uznan (§ 41 odst. 3 zákona č. 84/1972 Sb.); takové rozhodnutí nahrazuje autorovo uznání (§ 161 odst. 3 o. s. ř.).

**Soud:** Krajský soud v Brně

**Datum rozhodnutí:** 25.03.1984

**Spisová značka:** 17 Co 144/84

**Číslo rozhodnutí:** 10

**Číslo sešitu:** 2-3

**Typ rozhodnutí:** Usnesení

**Hesla:** Rozhodnutí soudu, Vynálezy

**Předpisy:** 99/1963 Sb. § 161 84/1972 Sb. § 41

**Druh:** Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

**Sbírkový text rozhodnutí:**

*Městský soud v Brně zamítl žalobu, kterou se žalobce domáhal vůči žalované organizaci zaplacení částky 92 357,93,- Kčs s 3 úroky od 20. 5. 1981 do zaplacení, a současně rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Své rozhodnutí odůvodnil soud prvního stupně tím, že žalovaná organizace učinila před podáním přihlášky vynálezu žalobce prokazatelné přípravy, na základě kterých pak provedla změnu ve výrobním postupu.*

*Proti tomuto rozsudku se odvolal žalobce, který vytýkal soudu prvního stupně nesprávnost jeho závěrů a vyslovil názor, že žalovaná organizace by se musela domáhat samostatným návrhem podaným podle ustanovení § 161 odst. 3 o. s. ř. určení, že jí náleží právo předchozího uživatele. V záběru svého odvolání pak žalobce navrhl, aby odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení a k novému rozhodnutí.*

*Krajský soud v Brně zrušil rozsudek soudu prvního stupně a věc vrátil k dalšímu řízení a k novému rozhodnutí.*

## **Z odůvodnění:**

Soud prvního stupně přehlédl, že podle ustanovení § 41 odst. 3 zákona č. 84/1972 Sb. může předchozí uživatel požadovat na autorovi vynálezu po udělení autorského osvědčení, aby uznan jeho právo. Z citovaného ustanovení je totiž třeba dovolit, že v tom případě, když autor vynálezu neuzná

právo předchozího uživatele, lze se domáhat žalobou vydání soudního rozsudku ukládajícího prohlášení vůle ve smyslu ustanovení § 161 odst. 3 o. s. ř. a nahrazujícího autorovo prohlášení o uznání práva předchozího uživatele. Protože právo předchozího uživatel omezuje účinky ochrany vynálezu založené autorským osvědčením, musí být existence tohoto práva prokázána dokladem kvalitativně stejné hodnoty jako je autorské osvědčení, a to buď prohlášením autora vynálezu, že uznává právo předchozího uživatele, nebo pravomocným rozsudkem, který nahradí toto autorské prohlášení. Bez zjištěné existence takového dokladu nelze proto bez dalšího zamítnout návrh, kterým se autor vynálezu domáhá zaplacení odměny za využívání jeho vynálezu.

Další pochybení soudu prvního stupně spočívalo v nesprávném výkladu ustanovení § 41 odst. 1 zákona č. 84/1972 Sb., podle kterého autorské osvědčení nepůsobí proti tomu, kdo před podáním přihlášky vynálezu využíval tento vynález nezávisle na autoru vynálezu nebo k tomu učinil prokazatelná opatření. Soud prvního stupně sice citoval v odůvodnění svého rozsudku toto ustanovení, ale s vypuštěním slova „nezávisle“, které je rozhodující pro posouzení vzniku práva předchozího uživatele. Pro vznik právo předchozího uživatele má význam jen taková nezávislost na autoru vynálezu, která nevzbuzuje žádné pochybnosti o tom, že předchozí uživatel dospěl k těmto řešení, které je uvedeno v popisu vynálezu a které je chráněno autorským osvědčením, vlastními silami a prostředky bez jakéhokoliv vztahu k vynálezci.

Vzhledem k nesprávnému právnímu posouzení projednávané věci je potom nesprávný závěr soudu prvního stupně o tom, že provádění dalších důkazů by bylo nadbytečné. Odvolací soud proto zrušil rozsudek soudu prvního stupně ve smyslu ustanovení § 221 odst. 1 písm. a) o. s. ř. a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení a k novému rozhodnutí.

Úkolem soudu prvního stupně v dalším průběhu řízení bude poučit ve smyslu ustanovení § 5 o. s. ř. žalovanou organizaci o způsobu uplatnění práva předchozího uživatele a o její možnosti domáhat se tohoto práva návrhem na vydání rozsudku ukládajícího prohlášení vůle autora vynálezu, a to buď samostatným návrhem nebo vzájemným návrhem uplatněným v tomto řízení ve smyslu ustanovení § 97 odst. 1 o. s. ř. Pokud žalovaná organizace podá samostatný návrh, soud prvního stupně přeruší toto řízení ve smyslu ustanovení § 109 odst. 2 o. s. ř.

V případě, že žalovaná organizace podá návrh na stanovení práva předchozího uživatele v tomto řízení, rozhodne soud prvního stupně po provedení dokazování o tomto návrhu mezitímním rozsudkem. Při posuzování takového návrhu musí soud prvního stupně zjišťovat, zda a které konkrétní přípravy učinila žalovaná organizace nezávisle na žalobci, a proto v tomto směru podrobně vyslechne žalobce o tom, kdy začal pracovat na řešení chráněném autorským osvědčením a kdo o těchto jeho pracích a výsledcích věděl. Vyslechne též podrobně všechny pracovníky žalované organizace označené žalobcem v jeho výpovědi a dále ty pracovníky, kteří podle tvrzení žalované organizace prováděli nezávisle na žalobci přípravy, jejichž výsledkem bylo řešení shodné s řešením chráněným autorským osvědčením.

Pokud žalovaná organizace nepodá návrh na stanovení práva předchozího uživatele, bude se soud prvního stupně zabývat jen otázkou výše společenského prospěchu a výši odměny příslušející žalobci za využívání jeho vynálezu žalovanou organizací. V tomto případě doplní soud prvního stupně řízení znaleckým posudkem jak o době využívání vynálezu, tak i o výši společenského prospěchu, případně o okolnostech, za nichž lze zvýšit základní odměnu za vynález ve smyslu ustanovení § 11 odst. 1 a 2 vyhlášky č. 106/1972 Sb.

Soud prvního stupně případně provede ještě i jiné důkazy, jejichž potřeba v průběhu doplňování dokazování. V novém rozhodnutí rozhodne soud prvního stupně podle ustanovení § 224 odst. 3 o. s. ř. i o nákladech odvolacího řízení.